Potrącalne koszty czy inwestycje? * Potrącalność kosztów „gruntownego” remontu. * Umowa o dzieło a umowa o pracę. * Zakres zrzeczenia się przez pracownika wszelkich roszczeń wynikających ze stosunku pracy. * Niezdolność do wykonywania zawodu—obowiązek ubezpieczenia. * Prawo do urlopu. * Ekspedient—pracownik umysłowy

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 28 (29) Warszawa, 28 sierpnia 1937 r. Rok II

JERZY WITKOWSKI
rzeczoznawca księgowości, zaprzysiężony
przy Izbie Przemysłowo - Handlowej
w Warszawie

PRZEPROWADZANIE KOREKTUR W KSIĘGACH HANDLOWYCH PO ICH OTWARCIU W ZWIĄZKU Z KOREKTURĄ BILANSU ZAMKNIĘCIA *)

Przeprowadzanie korektur w księgach handlowych po ich zamknięciu, wskutek ujawnienia błędów w księgowaniu, inwentarzu lub bilansie wymaga przeprowadzania korektury otwarcia rachunkowego, gdyż brak zgodności między pierwotnym otwarciem a skorygowanym zamknięciem rachunkowym naruszyłby zasadę ciągłości bilansowej.

Aby przeprowadzić korekturę bilansu otwarcia należy:

wystornować pierwotny bilans otwarcia;

*) Ob. artykuł tegoż autora w numerze 22 — 23 OBP za rb. pt. „Przeprowadzanie korektur w księgach handlowych po ich zamknięciu”.

przeprowadzić storno poszczególnych pozycyj pierwotnego bilansu otwarcia w odnośnych rachunkach wszystkich ksiąg, prowadzonych w przedsiębiorstwie;
zaksięgować nowy bilans otwarcia na podstawie skorygowanego bilansu zamknięcia za ubiegły okres operacyjny;
przeprowadzić poszczególne pozycje skorygowanego bilansu otwarcia przez odnośne rachunki wszystkich ksiąg. prowadzonych w przedsiębiorstwie.

Aby zaksięgowane pozycje stornowanego pierwotnego bilansu otwarcia i zaksięgowane pozycje skorygowanego bilansu otwarcia nie mieszały się z bieżącymi obrotami okresu operacyjnego, w którym dokonano korektury bilansu otwarcia — należy, wprowadzając pozycje na odnośne rachunki, wpisywać we wszystkich księgach sumy tych pozycyj do ostatniej rubryki księgi buchalteryjnej *).

Korekturę bilansu otwarcia należy przeprowadzić w księgach handlowych tego okresu operacyjnego, w którym winien ulec zmianie pierwotny bilans otwarcia.

Korekturę bilansu otwarcia w sposób wyżej opisany, należy przeprowadzić w księgach przedsiębiorstwa pod datą, w której został poświadczony przez Sąd Rejestrowy przedstawiony mu skorygowany inwentarz i skorygowany bilans zamknięcia za ubiegły okres operacyjny.

*) Rubryka ta nosi również nazwę zewnętrznej albo głównej kolumny pieniężnej (uwaga redakcji).

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

7.

POTRĄCALNE KOSZTY CZY INWESTYCJE?

Okoliczność, że skutki poczynionych wkładów będą działały i po upływie miarodajnego okresu gospodarczego, nie wystarcza sama przez się do uznania kosztu tych wkładów za niepotrącalny przy wymiarze podatku dochodowego.

Decyduje w tym względzie okoliczność, czy w grę wchodzi wydatek na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu, czy też na utrzymanie jego sprawności na dawnym poziomie.

Koszt generalnego remontu jest potrącalny, jeśli ma na celu utrzymanie sprawności źródła dochodu na dawnym poziomie. NTA, 25 listopada 1933, l. rej. 2346/33, OPA, 1933, poz. 503.

Z uzasadnienia: Spór o to, czy przy wydatkach, poniesionych przez podatnika na nabycie maszyn i instalacje, chodzi o „inwestycje", czy też o potrącalne koszty, dotyczył w postępowaniu administracyjnym sumy zł. 708.585, 40. Obecnie po przeprowadzeniu w postępowaniu odwoławczym dowodu ze znawców i po przyjęciu ich opinii przez władzę pozwaną za podstawę orzeczenia, spór ogranicza się do 5 pozycyj wydatków na łączną kwotę zł. 78.258,51. Są to wydatki na wykonywanie komo-

ry wodnej dla kotła, wbudowanie dwóch kompl. stropów do kotła, zakup 100 skrzyń dla wózków kopalnianych i na generalny remont wodociągów w kopalni „Boër” oraz na zakup 2 sprzęgieł w kopalni „Książę”. Opinia znawców podaje jako uzasadnienie ich inwestycyjnego charakteru, że są to wydatki na generalny remont, który się powtarza w pierwszym wypadku co 4 lata, w 2-im co 2 lata, w 3-im co 3 lata, w 4-ym co 10 lat, w 5-ym co 4 lata. Skarga zwalcza tę kwalifikację spornych wydatków, wywodząc, z powołaniem się na judykaturę NTA, że koszty remontu są potrącalne w całości także w tym przypadku, kiedy remont wystarcza na lat kilka.

Istotnie, NTA w wyroku z 15 października 1930 l. rej. 3550/28 (Zbiór wyroków nr 365 S) ustalił jako zasadę prawną, iż okoliczność, że skutki poczynionych wkładów będą działały i po upływie miarodajnego dla wymiaru okresu gospodarczego, nie wystarcza sama przez się do odmówienia tym wkładom charakteru potrącalnych kosztów z art. 6 ustawy. Jak to wywodzą motywy tego wyroku, już sam sposób, użyty w art. 6 do określenia tych kosztów jako kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodów, dowodzi, że istota rzeczy polega na tym, by nie włączać do nich wszystkich takich wydatków, których dane źródło dochodu nie wymagało do swego nie mniej niż przedtym sprawnego funkcjonowania i dawania przychodu, tzn. do zapobieżenia jego pogorszeniu. Jasnym więc jest, że już z samej natury rzeczy mogą zajść wypadki, gdy zabezpieczenie sprawności źródła będzie wymagało wkładów, których skutki muszą wybiegać poza okres gospodarczy już choćby dlatego, że nie sposób będzie ograniczyć ich wykonanie ściśle do normy, czasowo określonej. Okoliczność zatem, że skutki poczynionych wkładów będą działały i po upływie miarodajnego dla wymiaru okresu, może uzasadniać jedynie wątpliwość, czy wkłady te nie mają charakteru inwestycyjnego, nie wystarcza jednak sama jeszcze do odmówienia ich kwalifikacji kosztów bez względu na bliższe okoliczności sprawy.

Z osnowy opinii znawców, branej jako całość, nie wynika bynajmniej, by znawcy wyszli z założeń prawnych, niezgodnych z powyższą zasadą prawną. Przeciwnie, uzasadnienie poszczególnych pozycyj opinii, poza spornymi, świadczy o tym, że stali oni na stanowisku, iż o kwalifikacji prawnej wydatku rozstrzyga to, czy służy on „do ulepszenia i powiększenia urządzeń” (str. 2, 3 opinii na pytanie 3), do „zwiększenia sprawności maszyny” (str. 4 tamże), czy też jest związany z zachowaniem i zabezpieczeniem dochodu w dotychczasowym stanie” (str. 1 opinii na pytanie 4), że natomiast okoliczność, jak długi czas trwać będą skutki nakładu, nie ma w tym względzie decydującego znaczenia. Jednakowoż właśnie w związku z tym stanowiskiem, uzasadnienie, podane przy pozycjach spornych, wymagało wyjaśnienia w tym kierunku, jaki jest jego stosunek do kryteriów przyjętych trafnie przez samych znawców. Pojęcie bowiem „generalnego remontu” nie przesądza jeszcze kwestii, czy chodzi o wydatek na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu, czy też na utrzymanie jego sprawności na dawnym poziomie. W tym kierunku opinia wymagała uzupełnienia.

Władza pozwana w odpowiedzi swej nie kwestionuje prawnego punktu wyjścia skargi, a przed jej zarzutami zasłania się opinią znawców, zaznaczając, że sama „osądzić nie może”, czy sporne wydatki przedstawiają się jako wydatki tego rodzaju, o jakich mowa w powołanym przez stronę wyroku NTA. U podstaw

tej obrony leży jednak pewne widoczne nieporozumienie. Władza miałaby rację, gdyby chodziło o kwestię natury technicznej, np. czy wskutek nakładu nastąpiło zwiększenie sprawności pewnego tecznicznego urządzenia. Tu natomiast chodzi w istocie o kwestię, czy zamieszczenie przez znawców pewnego wydatku w rubryce inwestycyj dokonane zostało pod kątem widzenia kryteriów, decydujących dla kwalifikacji prawnej wydatków. W tej materii władza ma oczywiście pełną właściwość i nie może uchylić się od merytorycznego rozpatrzenia zarzutu strony, podniesionego w odpowiedzi na wezwanie do wyjaśnień.

8.

POTRĄCALNOŚĆ KOSZTÓW „GRUNTOWNEGO" REMONTU

Koszt generalnego (gruntownego) remontu jest potrącalny, jeśli ma na celu utrzymanie źródła dochodu na dawnym poziomie. NTA, 21 czerwca 1934, l. rej. 3649/30.

Z uzasadnienia: ...O ile zaś chodzi o kwoty wydatkowane na odnowienie budynków, mieszkań itp., to uzasadnienie zaskarżonej decyzji tym, że wobec uznania odnowień za „gruntowne", pozycje odnośne również należy uznać za inwestycyjne, nie jest wystarczające, albowiem, jak to już NTA orzekł i uzasadnił w wyroku z 25 listopada 1933 l. rej. 2346/33 co do tzw. „generalnego remontu", charakter taki nie przesądza jeszcze kwestii, czy chodzi o wydatek na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu, czy też tylko na utrzymanie jego sprawności na dawnym poziomie.

Ponieważ władza pozwana w tych kierunkach zakwestionowanych pozycyj nie badała, uznać musiał NTA postępowanie władzy w odniesieniu do obydwu powyższych kwot za dotknięte istotną wadliwością.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMOWY O PRACĘ I ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH *)

5.

UMOWA O DZIEŁO A UMOWA O PRACĘ.

Umowa o dzieło nie wyklucza ingerencji i kontroli ze strony dającego zlecenie. Sąd Najwyższy, 17 grudnia 1936, C I 497/36 **), PUS, 1937, p. 103.

Z uzasadnienia: „Józef P. wytoczył przed Sądem Grodzkim, zastępującym Sąd Pracy, powództwo przeciwko Adamowi Ż. o 1.663 zł. 47 gr. za pracę. W pozwie powód przytoczył, że zobowiązał się do wykonania prac technicznych, związanych z planem gospodarstwa leśnego w ordynacji „Chroberz" na przestrzeni 3233,47 hektara za wynagrodzeniem po 1 zł. od hektara, że termin wykonania tej pracy był umówiony na 10 miesięcy z tym, że powód może ją wykonać wcześniej, że tytułem zaliczek miał otrzymać po 200 zł. miesięcznie, resztę zaś wynagrodzenia po oddaniu ro-

**) Ob. odsyłacz pod poz. 4. (OBP Nr 26—27, s. 398).

*) Rozszerzamy ramy tego działu i zmieniamy odpowiednio nazwę, ponieważ sprawy świadczeń socjalnych łączą się nierozerwalnie z zagadnieniami z zakresu prawa pracy.

bót, że w ten sposób powód otrzymał 1600 zł., po czym umowa została zerwana przez pozwanego bez winy powoda, wobec czego powód żądał zasądzenia reszty należności umówionej za całość robót.

Sąd Grodzki pozew odrzucił, a Sąd Okręgowy zażalenie powoda na postanowienie Sądu Grodzkiego pozostawił bez uwzględnienia z założenia, że jak wynika z treści pozwu i złożonych do sprawy dokumentów, strony wiązała umowa o dzieło, a nie umowa pracy, wobec czego powództwo niniejsze wartości, przekraczającej 1.000 złotych, nie podlega właściwości Sądu Grodzkiego, jako Sądu Pracy, lecz Sądu Okręgowego (art. 10 k. p. c. w związku z art. 1 i 3 rozp. Prez. Rzplitej o sądach pracy Dz. U. nr 95 z r. 1934 poz. 854).

W skardze kasacyjnej powód żąda uchylenia zaskarżonego postanowienia, zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie. Sąd Okręgowy zdaniem skarżącego, oparł się na błędnym wniosku, że strony wiązała w przypadku umowa o dzieło, z pominięciem, że istotną cechę umowy o dzieło stanowi niezależność i samodzielność pracownika, brak kontroli ze strony pracodawcy, odpowiedzialność za wynik pracy, a nie samą pracę, gdy w przypadku powód wykonywał prace przy pomocy dostarczonych mu robotników, korzystał z zupełnego utrzymania, był obowiązany stosować się do wskazówek i instrukcji pozwanego, który wykonywał stały nadzór nad pracą powoda i decydował w kwestiach spornych.

Zarzut skargi kasacyjnej nie jest słuszny. Wniosek swój, że wiązała w przypadku umowa o dzieło, a nie umowa pracy, Sądy obu instancji oparły na treści pozwu, jak również złożonych przez powoda dokumentów, a w szczególności zaś na podpisanym przez powoda piśmie, zawierającym warunki pracy, akceptowane przez powoda, zastępującym dla stron umowę. Ocena dowodów należy do ustaleń czynu i usuwa się spod kontroli kasacyjnej.

Przytoczone w skardze kasacyjnej argumenty na poparcie twierdzenia skarżącego, że w przypadku wiązała strony umowa pracy, a nie umowa o dzieło, nie są przekonywujące. Wbrew twierdzeniu skarżącego umowa o dzieło nie wyklucza ingerencji i kontroli ze strony dającego zlecenie, który może udzielać wskazówek i decydować, w jaki sposób ma być zlecenie wykonane. Nie przemawia również za istnieniem w przypadku umowy pracy ta okoliczność, że skarżący według umowy korzystał z pomocniczych sił roboczych i prócz ryczałtowego wynagrodzenia za swą pracę miał zastrzeżone pewne świadczenie w naturze.

Z tych względów skarga kasacyjna, jako bezpodstawna, ulega oddaleniu".

6.

ZAKRES ZRZECZENIA SIĘ PRZEZ PRACOWNIKA WSZELKICH ROSZCZEŃ WYNIKAJĄCYCH ZE STOSUKU PRACY.

Jeśli pracownik w ugodzie zawartej z pracodawcą, zrzekł się wszelkich roszczeń wynikających ze stosunku pracy, to takim zrzeczeniem się objęte jest również roszczenie o odszkodowanie z powodu nieubezpieczenia go w zakresie ubezpieczenia pracowników umysłowych, gdy pracownik w chwili zawierania ugody wiedział o istnieniu pretensji z tytułu nieubezpieczenia go. Sąd Najwyższy, d. 4 stycznia 1937, C II 1938/36.

7.

NIEZDOLNOŚĆ DO WYKONYWANIA ZAWODU — OBOWIĄZEK UBEZPIECZENIA.

O ile w chwili objęcia przez pracownika posady oraz podczas jej trwania zdolność jego do wykonywania

zawodu była ograniczona poniżej 50% zdolności osób zdrowych, pracownik nie może dochodzić odszkodowania od pracodawcy z powodu niezgłoszenia go do ubezpieczenia w zakresie RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Sąd Najwyższy, 2 grudnia 1936, C I 1553/36.

Z uzasadnienia: Nie sam fakt niezgłoszenia pracownika, lecz wynikłe wskutek niezgłoszenia dla pracownika szkody i straty skutkują materialną odpowiedzialność pracodawcy. Słusznie skarżący zarzucają odrzucenie przez Sąd dowodów z badania świadków, że jeszcze przed objęciem posady powód był chory na serce, że wskutek tego zdolność jego do pracy była ograniczona. Wyjaśnienie powyższej okoliczności przez Sąd mogło mieć dla wyniku sprawy istotne znaczenie, o ile bowiem w chwili objęcia przez powoda posady oraz podczas jej trwania zdolność do wykonywania zawodu wskutek choroby była ograniczona poniżej 50% zdolności osób zdrowych fizycznie, powód nie podlegał obowiązkowi ubezpieczenia już w chwili obejmowania posady, wobec czego nie mógł korzystać z jakichkolwiek świadczeń, związanych z ubezpieczeniem, a niezgłoszenie przez pracodawcę do ubezpieczenia nie naraziło go na żadne straty (art. 5 p. 1, art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.XI.1927 r. Dz. U. Nr 106, poz. 911).

Słusznie również zarzucają skarżący, że ustalania Sądu co do zdolności powoda do wykonywania zawodu oparte go na świadectwie, wydanym przez jedną z pozwanych, nie mógł Sąd uznać za wystarczające i uchylić się od wyjaśnienia tej istotnej okoliczności w drodze badania świadków.

8.

PRAWO DO URLOPU.

Okoliczność, że umowa o pracę została zawarta na sześć miesięcy, po których upływie pracownik został zwolniony, nie pozbawia pracownika prawa do urlopu. Sąd Najwyższy, 16 października 1935, C I 1304/35.

9.

EKSPEDIENT—PRACOWNIK UMYSŁOWY.

Ekspedient-sprzedawca, choćby wykonywał pewne czynności o charakterze pracy umysłowej, nie jest pracownikiem umysłowym, jeśli nie posiada wykształcenia, o którym mówi pkt. 9 art. 2 RPR o umowie o pracę pracowników umysłowych. Sąd Najwyższy, 11 grudnia 1936, C I 1644/36.

Z uzasadnienia: Jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy (por. orzecz. Nr 196 z roku 1931), przepis p. 9 art. 2 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych nie uzależnia zaliczenia ekspedientów-sprzedawców do rzędu pracowników umysłowych od tego, czy zajęcia ich mają cechy pracy umysłowej, lecz jedynie od ich wykształcenia. W przypadku na podstawie złożonych do sprawy dowodów Sąd Apelacyjny ustalił, iż powód zajmował się detaliczną sprzedażą manufaktury, pakował sprzedawany towar, czasami odnosił paczki na pocztę, czasami także on lub pozwany, zapisywali sprzedane towary do prowadzonej domowym sposobem książki, nazwiska nabywców i wartość sprzedanego towaru, miał zatem podstawę do uznania, iż skarżący pracował w charakterze zwykłego subiekta-ekspedienta. Ustaliwszy ponadto, iż skarżący książek handlowych prawidłowo nie prowadził, buchalterem nie był, żadnego wykształcenia nie posiadał, miał Sąd Apelacyjny, zgodnie z treścią powołanego wyżej orzeczenia Sądu Najwyższego i bez pogwałcenia art. 2 p. 9 rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych podstawę do uznania, iż bez względu na to, czy skarżący wykonywał jakieś

czynności o charakterze pracy umysłowej, był on pracownikiem fizycznym i, wbrew zarzutom skargi kasacyjnej, miał Sąd Apelacyjny na uwadze księgi, które prowadził skarżący, jak również czynności o cechach pracy umysłowej, przez niego wykonywane. nie naruszył przeto art. 250 i 249 k. p. c. Skarga kacyjna zatem na mocy art. 436 k. p. c. winna być oddalona.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 LIPCA 1937 R. L. D. V. 22116/2/37

w sprawie odpisań na zużycie oraz kwalifikacji podatkowej wydatków na remonty przy ustalaniu dochodu z budynków.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 19 z 1937 r., poz. 664)

I) W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25.III 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 270) o wykonaniu ordynacji podatkowej oraz wobec stwierdzenia, że o ile chodzi o budynki w wielu wypadkach podstawa amortyzacji ustalona przez przyjęcie wartości przeliczonej z marek polskich na złote według relacji miarodajnej dla przerachowania zobowiązań prywatnoprawnych, lub też szacunku ubezpieczeniowego od ognia z 1924 roku znacznie odbiega od rzeczywistej wartości amortyzowanego przedmiotu majątkowego—Ministerstwo Skarbu uchyla postanowienia zawarte w cz. III pkt 2 i 4 okólnika z dnia 18 listopada 1936 r. L. D. V. 24674/2/36 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 32, poz. 976) i nadaje punktom 2 i 4 cz. III wspomnianego okólnika brzmienie następujące:

„2) jeżeli cena nabycia, poniesiona przez obecnego właściciela, wyrażona jest w walutach b. państw zaborczych, a data nabycia jest wiadoma, należy zapłaconą cenę kupna przeliczyć na złote według relacji miarodajnej dla przerachowania zobowiązań prywatnoprawnych, a podanej w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr 30, poz. 213).

4) Jeżeli podstawa amortyzacji nie da się w myśl zasad powyższych ustalić, wówczas należy ją określić posiłkując się wartością ubezpieczenia od ognia (z dodatkiem — przy budynkach — 10% na fundamenty), a w ostatecznym dopiero razie—przez biegłych, którzy winni ustalić wartość danego przedmiotu majątkowego na podstawie danych z okresu jego nabycia lub wytworzenia. Przy ustalaniu wartości budynków na podstawie wartości ubezpieczenia od ognia należy się posiłkować pierwszym oszacowaniem po wybudowaniu. O ile jednak chodzi o budynki będące w posiadaniu obecnego właściciela w okresie przed wprowadzeniem złotego, należy — gdy cena nabycia nie może być ustalona—przyjmować oszacowanie przez biegłych. Oszacowanie to przyjmować należy również wtedy, gdy cena nabycia wyrażona jest w markach polskich".

Pozostałe wyjaśnienia zawarte w okólniku z dnia 18 listopada 1936 r. L. D. V. 24674/2/36 pozostają w mocy.

II) Doszło również do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że Urzędy Skarbowe, **bez dokładnego zbadania charakteru wydatków doliczają do dochodu sumy wydatkowane na remonty, jak np.** zamiana zużytych kafli i drzwiczek w piecach, ram

okiennych, podłóg, rur wodociągowych i kanalizacyjnych itp., względnie zupełnie dowolnie uwzględniają tylko połowę tych kosztów. Ponieważ tego rodzaju praktyka nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawnych i judykaturze Najwyższego Trybunału Administracyjnego, przeto Ministerstwo Skarbu poleca, aby poniesione z tytułu remontu wydatki, co do których nie ma żadnej wątpliwości, że są kosztem z art. 6 ustawy o podatku dochodowym—były wyłączane z podstaw wymiaru w całości, natomiast w razie wątpliwości należy kwalifikować je po uprzednim zasięgnięciu opinii biegłych. W związku z tym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że ustawa o podatku dochodowym **nie zna pojęcia t. zw. kapitalnego remontu,** którym to pojęciem operują często władze skarbowe przy doliczaniu do dochodu sum wydatkowanych na koszty napraw w tych wypadkach, gdy sumy te są stosunkowo dość wysokie, lub gdy obejmują znaczną ilość drobnych napraw dokonywanych zazwyczaj jednorazowo na skutek zaniedbania normalnej konserwacji w latach ubiegłych. Sama bowiem wysokość wydatku na remont, ani też okoliczność, iż jednorazowo przeprowadzono cały szereg napraw różnego rodzaju nie nadaje jeszcze poniesionym z tego tytułu wydatkom cech inwestycyj w rozumieniu przepisu art. 8 p. 1 ustawy o podatku dochodowym, przepisy te wymagają natomiast, by **każdy wydatek z osobna** był zbadany i oceniony z punktu widzenia wpływu, jaki wywiera na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu.

Dyrektor Departamentu
(—) Dr J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 28 LIPCA 1937 R.
L. D. V. 28074/3/37

o darowaniu skutków niedotrzymania terminów w sprawach ulg w podatku gruntowym z powodu klęsk żywiołowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 19 z 1937 r., poz. 665)

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 146 Ordynacji Podatkowej przyznaje P. P. Dyrektorom Izb Skarbowych (Panu Naczelnikowi Wydziału Skarbowego) uprawnienia, przewidziane w § 116 rozporządzenia wykonawczego do Ordynacji podatkowej, także w stosunku do terminów w sprawach ulg w podatku gruntowym z powodu klęsk żywiołowych, o których mowa w części IV rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250).

Podsekretarz Stanu:
(—) F. Świtalski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 19 LIPCA 1937 R.
L. D. V. 6474/1/37

w sprawie niepotrącania zaległości podatkowych z pożyczek przyznawanych pod rejestrowy zastaw rolniczy.

(Dz. Urz. Min. Sk. Nr 19 z 1937 r., poz. 666).

Stosownie do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 360) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 655) wymienione w tym rozporządzeniu instytucje kredytowe przystępują co roku w okresie letnim do udzielania rolnikom pożyczek pod rejestrowy zastaw zboża i innych płodów rolnych.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu zarządza, aby przedmiotów zastawu nie

zajmowano egzekucyjnie na pokrycie zaległości podatkowych pożyczkobiorców, nawet w tym wypadku gdyby na podstawie art. 10 wspomnianego rozporządzenia egzekucja była dopuszczalna.

Zarządzenie powyższe obowiązuje również i w przyszłych latach, aż do odwołania.

W końcu Ministerstwo Skarbu zaznacza, że z kredytów, udzielanych w roku bieżącym, nie będą dokonywane żadne potrącenia, z wyjątkiem zaległych rat tych kredytów, a więc nie zostaną potrącone również zaległości w podatku gruntowym.

Podsekretarz Stanu:
(—) F. Świtalski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 17 LIPCA 1937 R.
L. D. V. 37296/4/37

w sprawie ulg w podatku przemysłowym na III-cich Międzynarodowych Targach Futrzarskich w Wilnie.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 19 z 1937 r., poz. 667)

Ministerstwo Skarbu, na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) zwalnia: 1) futrzarskie firmy krajowe nie posiadające świadectw przemysłowych na prowadzone przedsiębiorstwa (np. fermy hodowlane) i futrzarskie firmy zagraniczne, które wezmą udział w III-ich Międzynarodowych Targach Futrzarskich w Wilnie w roku 1937 od obowiązku nabycia świadectw przemysłowych na posiadane na Targach zakłady (stoiska) oraz 2) wszystkie firmy od podatku przemysłowego od obrotu za rok 1937 z tytułu dokonanych na Targach transakcyj sprzedaży futer.

Ulga wymieniona powyżej w pkt 2) przysługiwać będzie jedynie firmom, prowadzącym prawidłowe księgi handlowe.

Za dowód, stwierdzający fakt dokonania transakcyj sprzedaży futer na Międzynarodowych Targach Futrzarskich w Wilnie oraz wysokość obrotów wynikających z tytułu dokonania tych transakcyj, będzie służyło zarówno firmom krajowym jak i zagranicznym zaświadczenie Komitetu Wykonawczego Targów według załączonego wzoru.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 powołanej ustawy zwalnia od obowiązku opłacania państwowego podatku przemysłowego (w obu jego formach) w roku 1937 Komitet Wykonawczy III-cich Międzynarodowych Targów Futrzarskich w Wilnie.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) S. Kowalik,
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 23 LIPCA 1937 R.
L. D. V. 7815/1/37

w sprawie stosowania norm szacunkowych dochodowości przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych, rzemieślniczych oraz wolnych zajęć zawodowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 19 z 1937 r., poz. 668)

Zatwierdzone na bieżący rok podatkowy normy szacunkowe dochodowości netto wyrażają w myśl przepisów §§ 30 i 31 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 270) dochód przedsiębiorstw handlowych, prze-

mysłowych, rzemieślniczych oraz wolnych zajęć zawodowych wykonywanych **w budynku własnym.**

Celem więc ustalenia dochodu podlegającego opodatkowaniu należy w myśl powołanych wyżej przepisów od kwoty obliczonej na podstawie norm szacunkowych potrącić udowodnione koszty czynszu za lokal znajdujący się w cudzym budynku.

Celem uproszczenia jednak postępowania wymiarowego Ministerstwo Skarbu poleca nie żądać od płatników udowodnienia poniesionych kosztów lokalu, potrącać zaś ten wydatek z urzędu w wysokości podanej w wykazie najemców, zgodnie z danymi wykazanymi w podatku od lokali, w przypadkach gdy lokal zajmowany jest wyłącznie na przedsiębiorstwo lub wolne zajęcie zawodowe.

W razie natomiast, gdy przedsiębiorstwo wykonywane jest w lokalu, którego część służy również za mieszkanie płatnika należy wartość czynszową części lokalu, zajętej na przedsiębiorstwo ustalać indywidualnie, posiłkując się w razie potrzeby opinią biegłych.

O ile chodzi o wolne zajęcia zawodowe, wykonywane w pomieszczeniach łączących się z mieszkaniem i stanowiących tym samym jeden lokal, Ministerstwo Skarbu poleca jako potrącalny koszt komornego przyjmować jedną trzecią ogólnego czynszu za lokal, o ile płatnik nie zażąda i nie udowodni słuszności potrącenia wyższej kwoty, aniżeli 1/3 czynszu przypadającego za cały lokal.

Podsekretarz Stanu:
(—) F. Świtalski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 30 CZERWCA 1937 R.
L. D. V. 36808/4/37

w sprawie stosowania postanowień art. 2 pkt. 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym do gospodarstw rolnych eksploatujących wiklinę.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 17 z 1937 r., poz. 593).

W związku ze sprawozdaniem z dn. 7 czerwca 1937 r. Nr II 46/2/10/Raw./36 Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że sprzedaż i dostawa wikliny uprawianej na własnych lub dzierżawionych gruntach nie podlega państwowemu podatkowi przemysłowemu na podstawie postanowień art. 2 pkt. 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1936 nr. 46, poz. 39), o ile dokonana przez właścicieli gospodarstw rolnych bez utrzymywania w tym celu osobnych zakładów handlowych i oddzielnych składów poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów.

Zwolnieniu od wspomnianego podatku nie stoi na przeszkodzie fakt dokonania przed sprzedażą lub dostawą czynności polegających na okorowaniu wyciętej wikliny, jakkolwiek czynności te nadają wiklinie charakter półfabrykatu w rozumieniu art. 3 p. 15 ustawy.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 2 LIPCA 1937 R.
L. D. V. 36843/4/37.

w sprawie zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu transakcji giełdowych pakułami lnianymi.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 17 z 1937, r. poz. 594).

W związku ze sprawozdaniem z dnia 26 maja 1937 r. Nr. II—44/2/20/37 Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że przewidziane okólnikiem z dnia 30 marca 1933 r. L. D. V

8407/4/33 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 12, poz. 111) zwolnienie od podatku przemysłowego od obrotu transakcji giełdowych wszelkiego rodzaju lnem dotyczy również transakcji giełdowych dokonanych pakułami lnianymi.

Pakuły lniane stanowią bowiem również włókna lniane, jakkolwiek podrzędniejszego gatuntu.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki.

KALENDARZ PODATKOWY

W wrześniu 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 września 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 sierpnia 1937 r.

Do 7 września 1937 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w sierpniu 1937 r.

Do 15 września 1937 r. — II rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za r. 1937 przez przedsiębiorstwa zakwalifikowane do opłacania tego ryczałtu.

Do 15 września 1937 r. — należność z nakazu na podatek dochodowy na rok 1937, jeśli nakaz został doręczny do d. 16 sierpnia 1937 r.; termin płatności dla płatników, którzy nakaz płatniczy otrzymali po d. 15 sierpnia 1937 r., upływa dopiero z 30 dniem po doręczeniu nakazu płatniczego.

Do 20 września 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni września 1937 r.

Do 25 września 1937 r.—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu sierpniu 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności we wrześniu 1937 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności we wrześniu 1937 r.

KRONIKA PODATKOWA

Czynność przygotowawcza czy przerób?

Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie ustaliła, iż łuszczenie i polerowanie grochu sposobem młynarskim na kamieniach należy uważać za przerób w rozumieniu art. 7 ust. 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, a nie za czynność przygotowawczą. Toteż obroty grochem dokonywane w tych warunkach przez przedsiębiorstwa handlowe podlegają opodatkowaniu wg. stawki 1,9%.

Opodatkowanie różnic kursowych u osób fizycznych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe

Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 14 maja br. Nr D.5.20921-2-37 wyjaśniło, że u osób fizycznych, prowadzących księgi handlowe, zyski kursowe na zobowiązaniach w walutach obcych, powstałych z tytułu dostarczonych na kredyt towarów, surowców itp., stanowią dochód, podlegający opodatkowaniu. Natomiast nie podlegają opodatkowaniu w myśl art. 7 ustawy o podatku dochodowym u tej samej kategorii płatników zarachowane, względnie faktycznie osiągnięte zyski na różnicach kursu na zobowiązaniach w walutach obcych, powstałych z transakcji majątkowych (kupno majątku), na zobowiązaniach powstałych z transakcji o charakterze inwestycyjnym (nabycie maszyn i urządzeń) oraz wogóle na zobowiązaniach powstałych z tytułu zaciągnięcia długu, nie pozostającego w związku z transakcjami kupna towarów, surowców, półfabrykatów itp., gdyż tego rodzaju zysk jest nadzwyczajnym przychodem, o którym mowa w art. 7 powołanej ustawy.

Ustalenie pojęcia „partii" ekstraktów garbarskich

Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie ustaliła, że za większą ilość, „partię" ekstraktów garbarskich w rozumieniu cz. II lit. A. rozdz. I kat. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, należy uważać 1 wagon 10 tonowy.

Normy średniej dochodowości ustalone przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie

Izba ustaliła, iż średnia dochodowość w handlu hurtowym grzybami na terenie m. st. Warszawy wynosiła 6 proc., w handlu detalicznym — 10 proc.

VARIA

SPISYWANIE REMANENTÓW W HANDLU TOWARAMI APTECZNYMI

W powyższej kwestii Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wydał opinię, iż przedsiębiorstwa detaliczne handlu artykułami aptecznymi, tj. apteki i składy drogeryjne są narażone na znaczne trudności z powodu obowiązku corocznego spisywania remanentów ze względu na wielką ilość i różnorodność posiadanych specyfików, różnych chemikalii, ziół itp. Remanenty w aptekach i drogeriach ulegają nieznacznym zmianom, gdyż wszelkie środki lecznicze i specyfiki są z reguły uzupełniane natychmiast po wyczerpaniu, tak, że w tych przedsiębiorstwach znajduje się dostosowany do ich potrzeb stały zapas specyfików i środków leczniczych. Również ceny artykułów aptecznych ulegają bardzo małym wahaniom. Wobec tego spisywanie ich raz na 2 lata nie wpłynęłoby w znaczniejszy sposób na zmianę podstaw wymiaru podatku dochodowego. Z powyższych względów Związek Izb wypowiedział się za przyznaniem prawa spisywania remanentów raz na 2 lata przedsiębiorstwom handlu detalicznego towarami aptecznymi.

Zwolnienie od obowiązku corocznego spisywania inwentarza nie powinno jednak dotyczyć tzw. hurtowni aptecznych, które dostarczają towar prawie wyłącz-

nie aptekom. Posiadają one wprawdzie dużą ilość różnego rodzaju chemikalii i specyfików, lecz towary te są w większych ilościach, dających się bez większego trudu zważyć, czy zliczyć, wobec czego spisywanie remanentu nastręcza wprawdzie trudności, lecz nie są one większe niż w innych przedsiębiorstwach o większym sortymencie, a z drugiej strony wahania ilościowe i wartościowe remanentów w poszczególnych latach mogą być poważne.

Równocześnie Związek Izb zaznaczył, że art. 57 Kodeksu Handlowego nakłada na kupca obowiązek corocznego sporządzania inwentarza. Zezwolenie na spisywanie inwenturza raz na 2 lata może nastąpić albo w formie nowelizacji art. 57 Kodeksu Handlowego w kierunku przyjęcia zasady, zawartej poprzednio w art. 39 Kodeksu Handlowego Niemieckiego i art. 29 Austriackiego Kodeksu Handlowego, albo w formie okólnika — analogicznie do § 76 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego do Ordynacji Podatkowej, co jednak nasuwa wątpliwości co do pogodzenia takiego okólnika z treścią przepisów art. 57 Kodeksu Handlowego.

SPŁATA PAPIERAMI PROCENTOWYMI ZALEGŁOŚCI W UBEZPIECZALNIACH

Zakład Ubezpieczeń Społecznych okólnikiem Nr 59 z dnia 18.5.1937 r. zezwolił ubezpieczalniom społecznym na przyjmowanie od pracodawców papierów procentowych (państwowych lub przez Państwo gwarantowanych oraz emitowanych przez instytucje lub przedsiębiorstwa w kraju położone) na pokrycie zaległości z tytułu składek ubezpieczeniowych, powstałych przed dniem 1 stycznia 1936 r. Do zaległości tych wliczane będą również odsetki zwłoki, kary i grzywny według stanu z dnia 31 grudnia 1935 r. Papiery procentowe przyjmowane będą począwszy od dnia 1 czerwca 1937 r.

Przyjmowane będą one po kursie o 10 punktów wyższym od giełdowego, ustalonym na każdy miesiąc przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie notowań giełdy warszawskiej, względnie innych giełd, działających na terenie R. P.

KURSY PAPIERÓW PROCENTOWYCH PRZYJMOWANYCH PRZEZ UBEZPIECZALNIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych — okólnikiem Nr 66 z dnia 28.5.1937 r. zgodnie z zarządzeniem z dnia 18.5.1937 r.— w sprawie przyjmowania papierów procentowych na spłatę zaległych należności z tytułu składek ubezpieczeniowych —ustalił kurs, po jakim mają być przyjmowane przez instytucje ubezpieczeń społecznych papiery procentowe w miesiącu czerwcu 1937 r.: 5% Pożyczka Konwersyjna z 1924 r., kurs—68, 4% Pożyczka Konsolidacyjna, kurs — 57, 7% L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego II — III em., kurs—93, 8% L Z.B.G.K. I em. zł.-zł. 1924 r., kurs—100, 7% Obl. Kom. B.G.K. II—III em., kurs 93, 8% Obl. Kom. B.G.K. I em. zł.-zł. 1924 r., kurs — 100, 7% L. Z. Państw. Banku Rolnego, kurs — 93, 8% L.Z.P.B.R., kurs — 100, 4 1/2% L. Z. Tow. Kredyt. Ziemsk., w Warszawie 5 em. kurs — 60, 4% L.Z. Konw. Pozn. Ziemsk. Kredyt., kurs—52, 4 1/2% L.Z. Pozn. Ziemsk. Kredyt. seria K, kurs—58, 4 1/2% L.Z. Pozn. Ziemsk. Kredyt. seria L. kurs—58, 5% L.Z. Tow. Kredyt. m. Warszawy stare, kurs—68, 5% (d. 8%) L.Z. Tow. Kredyt. m. Warszawy z 1933 r., kurs—67.

PORADNIA

Abonent firma C.

Prowadzenie kilku dzienników równoległych jest dopuszczalne a w większych przedsiębiorstwach lub w pewnych warunkach pracy niezbędne. Prowadzenie równoległych dzienników jest uzna-

ne w judykaturze i nauce (ob. OBP, nr 1, 1936, str. 9, nr 19, 1937, str. 308) za prawidłowe.

Jakkolwiek **panującym jest system obejmowania jednym z dzienników wszystkich pozycyj równoległych dzienników przez przenoszenie tych pozycyj do jednego dziennika sumarycznie (w globalnych kwotach)** co pewien okres czasu (co tydzień, co miesiąc) a stąd — do księgi głównej, to jednak **nie jest takie przenoszenie konieczne. Pozycje każdego z dzienników równoległych mogą być przenoszone bezpośrednio do księgi głównej,** o ile tego wymaga system księgowości w danym przedsiębiorstwie przyjęty.

Komitet naukowy Związku Księgowych w Polsce uznaje, że dziennik może być prowadzony również jako „kilka równoległych tomów" albo „luźne arkusze... arkusze te powinne być ponumerowane i po wypełnieniu oprawione" lub „zbiór dokumentów na dokonane transakcje" („Normalizacja podstawowych zagadnień księgowości", s. 10). **Dziennik winien być sumowany strona za stroną.** Jeżeli dziennik jest prowadzony w formie zbioru dokumentów, należy na każdym dokumencie wykazywać ogólną sumę, na jaką dokonano transakcji od początku danego okresu.

B. L. Lwów.

1. **Koszt świadectwa przemysłowego na rok następny** jest kosztem tego następnego a nie poprzedniego okresu, w którym został poniesiony. **Rewidenci podatkowi zazwyczaj kwestionują obciążanie danego roku operacyjnego uiszczoną w tym roku ceną świadectwa przemysłowego na rok następny. Tego rodzaju praktyka nie jest słuszna, o ile podatnik stale przestrzega w swojej księgowości zasadę obciążania stałymi świadczeniami (podatki, świadczenia socjalne) tego roku, w którym zostały rzeczywiście poniesione.** Por. glosa Urbana OPA. 1933, poz. 427, który ten pogląd podziela.

2. Księgowanie winno odpowiadać rzeczywistości. Jeśli więc właściciel domu pobiera zł. 300 tytułem „czynszu" za lokal i zł. 100 tytułem „czynszu za meble", należy tak właśnie księgować. Nie jest jednakże nieprawidłowym księgowanie: „czynsz za lokal wraz z czynszem za używanie umeblowania — zł. 400".

Mamy jednakże poważne obiekcje **przeciwko traktowaniu używania przez lokatora wmurowanych do lokalu urządzeń jako używania mebli.** Meble we właściwym znaczeniu są ruchomością — rzeczą odrębną od lokalu, który jest fizyczną częścią nieruchomości. Natomiast **meble wmurowane stanowią przynależność lokalu, a więc cząstkę samego lokalu.** Ponieważ w Pańskim przypadku miarodajne jest obowiązujące w Pańskiej dzielnicy **prawo rzeczowe austriackie,** cytujemy odnośne przepisy tego prawa: „Przez przynależność (Zugehör) rozumie się to, co znajduje się w trwałym związku z rzeczą. Do przynależności zalicza się dodatki (Nebensachen), bez których rzecz główna nie może być używana... albo które właściciel przeznaczył do trwałego używania rzeczy głównej" (§ 294 ABGB). **Wmurowane meble są nieruchomością.** Stanowi o tym wyraźnie § 297 ABGB, wymieniając nawet przykładowo „wmurowane szafy (eingezimmerte Schränke)". **Czynsz za używanie wmurowanych mebli jest, zdaniem naszym, częścią czynszu za lokal, podlegającą podatkowi lokalowemu** (§ 4 Dekretu D.URP 1935, poz. 505 i § 14 Rozp. Wyk. DURP 1936, poz. 258).

B. Kapłan.

Jeśli fabryka w Piotrkowie, prowadzona przez firmę jednoosobową, dokonywa sprzedaży z lokalu fabrycznego, podlega dla wymiaru podatku przemysłowego od obrotu w fabryce urzędowi skarbowemu w Piotrkowie (tylko dla osób prawnych właściwa jest dla tego wymiaru władza skarbowa miejsca, gdzie znajduje się siedziba).

Zakład sprzedaży w Warszawie podlega pod względem wymiaru podatku

przemysłowego od obrotu — urzędowi skarbowemu w Warszawie (według terytorium zakładu sprzedaży). Jeśli sprzedaż dokonywana jest wyłącznie z zakładu sprzedaży w Warszawie, w grę wchodzi wyłącznie właściwość urzędu skarbowego w Warszawie.

Dopuszczalne jest prowadzenie jednej księgowości w Warszawie w lokalu biura firmy (prowadzenie wyłącznie biura nie wymaga wykupienia świadectwa przemysłowego).

Księgowanie winno opierać się na dokumentach. Nie jesteśmy w stanie tych dokumentów wyliczać. Raporty fabryczne nie są dostatecznym udokumentowaniem w każdym wypadku. Jeśli fabryka przy dokonywaniu przez nią sprzedaży nie będzie prowadziła swego dziennika (gotówkowego i kredytowego), powinna co dzień przesyłać księgowości centralnej cały materiał do księgowania.

Efpe.

1. **Uiszczenie przez pracodawcę za pracownika należności przypadającej na jego część Ubezpieczalni Społecznej jest powiększeniem uposażenia o tę kwotę.** Należy więc uznać, że w Pańskim przypadku wysokość wypłacanego wynagrodzenia przekracza 1500 zł. w stosunku rocznym.

2. Art. 27 ustawy o podatku dochodowym ma na myśli wypadki, gdy członek rodziny znajduje się na wyłącznym utrzymaniu płatnika podatku dochodowego. Ponieważ w Pańskim przypadku oboje małżonkowie mają dochody, należy uznać, że dzieci nie znajdują się na wyłącznym utrzymaniu żadnego z nich.

3. Ob. odpowiedź p. K. Lipskiemu w numerze 26—27 OBP.

Stały Czytelnik.

Buchalter otrzymuje wynagrodzenie od każdego zaksięgowanego miesiąca. Nie obowiązują go godziny pracy. Może on prowadzić księgowość nawet u siebie w domu. Obowiązkiem jego jest prowadzenie księgowości prawidłowo i bez zaległości. Czy ten buchalter znajduje się w stosunku najmu pracy do swego kontrahenta?

Przedmiotem opisanej umowy jest sama praca, jako taka, a nie jej wynik. Pracodawcy służy prawo udzielania buchalterowi poleceń, jeśli nie w zakresie czasu i miejsca, to przynajmniej sposobu wykonania pracy. Uważamy, że zachodzi stosunek najmu pracy.

Oczywiście zastrzec się należy, że przeprowadzenie granicy między umową zlecenia a umową o pracę jest nawet teoretycznie rzeczą bardzo trudną, a w praktyce musi budzić w bardzo wielu wypadkach poważne wątpliwości. Decydują nie tylko szczegóły stosunku, ale również — i raczej — całokształt, ogólny charakter stosunku.

Ch. N.

1. **Kupiec może prowadzić jedną księgowość dla kilku przedsiębiorstw.**

2. **Dla ustalenia kategorii skupu zawodowego decyduje kwota zakupu towarów a nie sprzedaży.** Suma sprzedaży może przekraczać sumę zakupu miarodajnego dla ustalenia kategorii świadectwa przemysłowego.

A. K.

Cieszą nas wyrazy uznania dla naszego czasopisma.

Przepis § 2 art. 163 K. H. („Wynagrodzenia za usługi świadczone przy powstaniu spółki nie można wypłacać z kapitału zakładowego ani też zaliczać na pokrycie udziału spólnika") — nie dotyczy **kosztów organizacyjnych** (jakimi są opłaty stemplowe od aktu, honorarium notariusza, adwokata, opłaty rejestrowe itp.). Koszty organizacyjne obciążają rachunek strat i zysków (choć są niepotrącalne przy ustaleniu dochodu podatkowego), co wynika choćby z przepisu pkt. 2 art. 247 KH, według którego koszty organizacyjne nie mogą być umieszczane w aktywach bilansu spółek z o. o. Księgowanie Pańskie jest więc prawidłowe.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwa", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".

Jotka ELEGANCKA TRWAŁA BIELIZNA

Warszawa, Wierzbowa 11 (Plac Teatralny)

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—$^1/_2$ str. zł. 100—$^1/_4$ str. zł. 50—$^1/_8$ str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15